

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vår ref: ASA 1. mars 2016

Høring - endringer i kommunenes inntektssystem

Det vises til høring om forslag til nytt inntektssystem i kommunene. I høringsrunden ønskes det innspill og kommentarer til innretningen på denne modellen, og den prinsipielle vurderingen av om alle smådriftsulempen i kommunal tjenesteproduksjon bør kompenseres fullt ut gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

Betydningen av kommunenivået

Norges velferd skapes og forvaltes i kommunene. Effektiviteten og kvaliteten på det som skapes i kommunal sektor er av stor betydning for samfunnet og innbyggerne. Den kommunale organiseringen må både på lokalt og regionalt nivå sikre nåværende og fremtidige innbyggere gode og bærekraftige tjenester. Tekna mener at kommunesammenslåinger må vurderes og brukes som et middel for bedre tjenester og økt velferd, og ikke som et mål i seg selv. Derfor er Tekna positiv til endringer i kommunestrukturen der det gjør kommunene bedre i stand til å:

- Utøve sin rolle som fremtidslaboratorium og samfunnsutvikler
- Produsere kvalitativt gode, lovpålagte tjenester for sine innbyggere uten interkommunalt samarbeid, og som et minimum evner å opptre som kompetent bestiller av tjenester
- Rekruttere og beholde verdifull kompetanse

Den viktigste nøkkelen for å oppnå dette er å etablere faglig kompetente fagmiljø og tverrfaglige samarbeid. I mange tilfeller vil det kreve større kommunale enheter.

Incentiv for endring

Tekna mener at en beslutning om sammenslåing av kommuner må tas på lokalt nivå, basert på de lokale forhold og forutsetninger knyttet opp til kommunens nåværende og fremtidige evne til å levere på de tre kriteriene nevnt over. Tekna ser at det i forbindelse med kommunereformen kan være behov for å se på inntektssystemet, slik at ikke innretning og beregning av tilskudd blir et økonomisk motargument der en sammenslåing er til kommunens beste hva gjelder kvalitet, rekruttering og samfunnsutvikling. Tekna er opptatt av at kommuner ikke må risikere å tape økonomisk på å slå seg sammen og støtter departementets vurderinger om å ivareta tilskudd i en overgangsperiode for kommuner som risikerer dette etter nåværende system. Tekna støtter også

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782
MVA

departementets innretning av økonomiske incentivordninger for kommuner som vedtar sammenslåing innen gitt tidsfrist. Tekna stiller seg likevel prinsipielt skeptiske til departementets vurdering om behovet for en vesentlig endring i tilskuddsordningene hva gjelder smådriftsulemper.

Tekna mener et slikt pressmiddel i dagens situasjon er så sterkt at det potensielt er i strid med den lokale muligheten til frivillighet i sammenslåingsprosessene. Justeringer i inntektssystemet må etter vår mening balanseres mot kommunens reelle evne til å ta beslutningen om å stå alene, både der kommunen selv ønsker det og der det er nabokommunen(e) som ikke ønsker sammenslåing.

Det skisseres ikke i høringsnotatet hvilket tidsperspektiv departementet ser for seg på å justere tilskuddene. Kommunens økonomiske handlingsrom er et resultat av inntektssystemet og regler for kostnadsdekning (kostnadsnøkler). Det er derfor viktig at dette sees i sammenheng og ikke isolert og at det samlet sett skapes best mulig økonomisk forutsigbarhet for kommunene. Tekna mener at dersom det gjøres endringer må det skje gradvis over tid, slik at kommunene får anledning til å tilpasse seg en endret økonomisk situasjon og vurdere sine alternativer ut fra en mer helhetlig tilnærming. Det må også vurderes om den samme beregningsformel kan benyttes der en kommune ønsker å slå seg sammen med nabokommunen(e), men der nabokommunen(e) ikke ønsker dette.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening



Ivar Horneland Kristensen
generalsekretær